

PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE

z rozvojových, humanitárních a transformačních projektů podpořených z rozpočtu MZV ČR

ZAHRANIČNÍ ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCE A HUMANITÁRNÍ POMOC

- ✓ **ETIOPIE/ přístup k pitné vodě a sanitárním zařízením:** Člověk v tísní se mj. i díky podpoře ze strany ČRA dlouhodobě soustředí na zajištění přístupu k pitné vodě v Etiopii. Od začátku svého působení v roce 2003 zde uvedl do provozu nebo opravil více než 600 studen či vrtů na pitnou vodu. Společně s českou IT firmou Hrdlička s.r.o. vyvinul software, který monitoruje jejich fungování a umožňuje včasnou údržbu.
- ✓ **ZAMBIE/zemědělství, zajištění odbytu:** Hlavní donor: Česká rozvojová agentura (ČRA). Celkový rozpočet [čtyřletého projektu](#): 22 mil. Kč. Konsorcium sestávající z Charity ČR jakožto hlavního koordinátora a zástupců soukromého sektoru pomáhá místním zemědělcům se zajištěním odbytu jimi vypěstovaných plodin (bílá kukuřice, sójové boby, čirok, kasava či podzemnice olejná) skrze propojení se zpracovateli i konečnými zákazníky. Cílem je zvýšit zemědělskou produktivitu a příjem 125 středně velkých zemědělců a 22 družstev. Český start-up Big Terra s využitím vlastní mobilní aplikace poskytuje tamním zemědělcům předpověď počasí, zambijská firma Lima Links jim poskytuje informace o tržních cenách prostřednictvím své "low-tech" mobilní aplikace a česko-zambijská firma Breeding Impuls Zambia jim poskytuje školení.
- ✓ **ZAMBIE/zemědělství, zvýšení zemědělské produktivity a příjmů:** Hlavní donor: ČRA. Celkový rozpočet [projektu](#): 27 mil. Kč. Mendelova univerzita v Brně realizuje již [druhou fázi projektu](#) zaměřeného na zvýšení zemědělské produkce a produktivity malých a středních farmářů prostřednictvím zavádění udržitelných zemědělských praktik. Součástí projektu je též posílení kapacit farmářů pro správný management živočišné i rostlinné produkce a demonstrační a plemenná farma sloužící jako zdroj dostupných kvalitních plemen a osiva. Projekt se také zaměřuje na zalesňovací a protierozní opatření vedoucí k vyšší udržitelnosti zemědělství v regionu a na celostní management půdy a dobytka potřebný pro regeneraci degradovaných území. Podporuje partnerství a vzájemnou spolupráci mezi soukromým a státním sektorem, mezi farmáři dalšími aktéry produkčního, zpracovatelského a obchodního řetězce, agrobusinessu či finančních a poradenských služeb. Mezi významné partnery projektu patří Česká zemědělská univerzita, zambijská univerzita Copperbelt a nezisková organizace Grass Roots Trust.
- ✓ **KAMBODŽA/přístup k pitné vodě a sanitárním zařízením:** Hlavní donor: ČRA. Celkový rozpočet [projektu](#): 23 mil. Kč. Konsorcium zástupců neziskového, soukromého a akademického sektoru zajišťuje pro 10 000 rodin ze 45 vesnic přístup k pitné vodě, sanitaci a hygieně a přispívá k šíření osvěty a budování kapacit místních obyvatel a poskytovatelů vody. Hlavním realizátorem je Diakonie ČCE a partnery jsou česká firma G-servis, Česká zemědělská univerzita a místní NNO Life With Dignity.
- ✓ **GRUZIE/reakce na pandemii covid-19:** Organizace CARE ČR pomohla díky finanční podpoře od MZV vytvořit a posílit kapacity primárních a sekundárních zdravotnických zařízení a lékařského a zdravotnického personálu ve venkovských oblastech. Cílem jejího [projektu](#) bylo rozšířit znalosti a dovednosti 1,5 tisíce místních lékařů a zdravotnických pracovníků v oblasti ochrany osob a dodržování preventivních opatření proti šíření covid-19, zvýšit bezpečnost prostředí ve čtrnácti nemocnicích a 182 primárních zdravotnických centrech, posílit kapacity a zvýšit povědomí v oblasti prevence šíření covid-19 u celkem 30 tisíc obyvatel daných regionů.
- ✓ **BARMA/humanitární pomoc:** Díky [finanční podpoře MZV](#) ve výši téměř 5 mil. Kč Diakonie ČCE v roce 2019 realizovala tříměsíční kurz šití pro ženy z vnitřně vysídleného rohingského tábora Khaung Doke Khar 1 v centrálním Arakanském státě. Kurzu předcházelo školení ve finančních a živnostenských znalostech. Rohingské ženy se tak naučily základním dovednostem, které mohou později využít k drobnému podnikání.

- ✓ **SÝRIE/humanitární pomoc:** Člověk v tísní byl mezi prvními zahraničními humanitárními organizacemi, které začaly působit v Sýrii, a to již v roce 2012. V současnosti tam poskytuje každý měsíc [humanitární pomoc](#) pro 129 000 lidí. Jen v roce 2019 tak pomohl celkem 1,5 milionu lidí. A to i díky [programu ČRA zaměřenému na tzv. trojstrannou spolupráci](#), (tj. spolufinancování projektu z jiného zdroje, např. EK). Díky ČRA tak Člověk v tísní např. v roce 2020 podpořil 13 vzdělávacích center a zajistil vzdělávání více než 4 000 dětí. Během pandemie koronaviru pak zajistil pro žáky distanční výuku využívající aplikaci WhatsApp.
- ✓ **JORDÁNSKO/humanitární pomoc:** Díky finanční podpoře MZV ČR ve výši 4,3 mil. Kč zajistila Diakonie ČCE [provoz první celodenní školky pro 60 dětí](#) v uprchlickém táboře Al Záatarí v Jordánsku. Školka poskytuje bezpečné a podnětné prostředí pro rozvoj dětí od 3 let a umožňuje jejich matkám vykonávat práci nebo navštěvovat nabízené vzdělávací kurzy.
- ✓ **IRÁK/zdravotnictví:** Díky finančním prostředkům z programu MEDEVAC Ministerstva vnitra ČR [podpořila Charita ČR technické kapacity iráckého start-upu](#), který vyrábí 3D tiskem součástky do zdravotnických zařízení. Projekt podpořil lokální start-up v dodání kvalitních součástek nemocnicím, které po válce s Islámským státem postrádaly vybavení.

TRANSFORMAČNÍ SPOLUPRÁCE

- ✓ **UKRAJINA:** Asociace pro mezinárodní otázky (AMO) dlouhodobě prostřednictvím sdílení know-how a příkladů dobré praxe na všech úrovních podporuje implementaci inkluze do vzdělávacího systému Ukrajiny. AMO připravilo ve spolupráci s partnery z jižních oblastí Ukrajiny i v covidové době vzdělávací aktivity pro téměř 1500 ukrajinských učitelů a expertů v oblasti vzdělávání.
- ✓ **UKRAJINA:** [Vzdělávací projekty](#) AMO podpořené z programu TRANS otevřely cestu k realizaci projektů rozvojové spolupráce v oblasti vysokého školství a hodnocení kvality ve vzdělávání. V rámci projektu Masarykovy univerzity cíleného na vysoké školy zvyšují představitelé více než 20 ukrajinských regionálních univerzit své odborné kompetence nezbytné pro jejich přeměnu v moderní instituce pro 21. století. Státní služba pro kvalitu vzdělávání Ukrajiny ve spolupráci s Českou školní inspekcí rozpracovala a implementovala novou [koncepti hodnocení kvality vzdělávání](#) a následně byl za podpory ČRA dodán a zprovozněn informační systém, který umožní transparentní a efektivní fungování ústředí i nově vzniklých oblastních inspektorátů.
- ✓ **BĚLORUSKO:** Díky finanční podpoře z programu TRANS mohlo Mezinárodní sdružení Občanské Bělorusko posledních několik let podporovat, rozvíjet a vzájemně propojovat různé občanské iniciativy. Společně tak mohou vytvářet tlak na přijetí konkrétních změn na lokální či regionální úrovni jako např. otevření centra paliativní péče pro děti, vytvoření právního rámce pro inkluzi dětí s Downovým syndromem do vzdělávacího systému, otevření státních archivů s údaji o represích z dob SSSR, zrušení seznamu zakázaných profesí pro ženy atd. Všechny tyto aktivity v minulých letech vedly k přímému zapojení tisíců občanů. Dále je z TRANS již několik let podporováno vysílání [Eurorádia](#) se sídlem ve Varšavě (a od listopadu 2019 i v Minsku), které denně šíří objektivní informace či naopak vyvrací dezinformace.
- ✓ **MOLDAVSKO:** V letech 2018-2019 realizovala organizace Transitions spolu s místními [partnery](#) projekt zaměřený na zvýšení porozumění občanů otázkám veřejného zájmu a jejich zapojení do nich. Hlavní projektové aktivity sestávaly z 1) [vybudování platformy](#) s informacemi o volebních kandidátech a politicky angažovaných představitelích; 2) [on-line debat](#) na témata veřejného zájmu včetně voleb; vzniku [referenčního místa](#) pro komunitu blogerů a vloggerů (video blogger), které navštívilo více než 70 tisíc unikátních návštěvníků; 3) vzniku [platformy](#), kde se občané mohou zapojit do monitorování veřejných zakázek a poukazovat na případné nekalosti; 4) vzniku [komplexní platformy](#) založené na opětovném využití otevřených dat o firmách, která zaznamenala 500 tis. vyhledávání.
- ✓ **MOLDAVSKO:** Agora CE realizovala ve dvou městech projekt zaměřený na [participativní rozpočty](#), čímž se výrazně zvýšila participace a spolurozhodování občanů na místní úrovni. Odezva místních obyvatel i politiků byla velmi pozitivní. Občané podali na tři desítky návrhů na zlepšení situace v místě. Místních hlasování se zúčastnilo přes 15 % obyvatel.
- ✓ **BOSNA:** Zde Agora CE navázala na své předchozí aktivity v oblasti dobrého vládnutí. Místní metodika participativního rozpočtování byla doplněna o aktivity usnadňující zapojení osob ohrožených sociálním vyloučením (senioři z rurálních oblastí, mladí lidé, hendikepovaní).
- ✓ **SRBSKO:** Transitions realizovala ve spolupráci s místní mediální NNO [CRTA](#) a její iniciativou [Istinomer](#) projekt [Fake News Exposed](#), jehož cílem bylo zlepšit kvalitu a důvěryhodnost srbského informačního

prostoru a umožnit občanům činit informovanější rozhodnutí. Projekt cílil na novináře a volební pozorovatele pomocí aktivit zlepšujících jejich schopnosti rozpoznat lživé informace ve veřejné sféře.

- ✓ **SRBSKO, KOSOVO:** Expertní projekty Transparency International ČR přenáší do těchto balkánských zemí úspěšné metody občanského dohledu nad transparentností veřejných politických financí, díky nimž zde v letech 2018-2020 vznikly mj. vůbec první veřejné zprávy o výdajích a příjmech politických stran v předvolebních kampaních. Dále vznikla řada legislativních podkladů a informačních portálů pro občany obou států. Školení TI ČR navštěvují zástupci státních dohledových institucí, politická reprezentace i členové nevládních organizací.
- ✓ **ARMÉNIE:** Člověku v tísní se podařilo založit pracovní skupinu novinářů, expertů, úředníků a poslanců, která se věnuje reformě veřejnoprávního vysílání v Arménii. Pomocí expertní podpory ze zahraničí, včetně té české, připravuje skupina koncepci reformy - pracuje s existující legislativou a navrhuje dodatky k existujícím zákonům, které zajišťují nezávislost veřejnoprávního vysílání.
- ✓ **BARMA:** TI ČR zde pomáhala etablovat odborné týmy [místních prodemokratických iniciativ](#), mediovala dialog občanů s vládními institucemi (např. o potřebě dodržování globálních standardů Iniciativy za transparentnost těžebního průmyslu EITI či o korupci se státní Protikorupční komisí ACCM). V neposlední řadě díky monitorovacím projektům přispěla k transparentnosti a férovosti parlamentních voleb v roce 2020. České nevládní organizace, a nejen TI ČR, si vysloužily v zemi trýzněné etnickými konflikty nebývalou důvěru místních obyvatel.
- ✓ **BARMA:** Burma Center Prague a CEELI Institute společně realizují v regionech po celé zemi tréninky pro právníky, kteří se věnují pro bono obhajobě, a podporují jejich síťování. Pořádají také semináře s především regionálními poslanci, aby byli schopni lépe postupovat s potřebnými legislativními změnami a lépe se orientovali v příležitostech a hrozbách probíhající politické a legislativní transformace.
- ✓ **KUBA:** Program TRANS byl zásadní pro [podporu](#) institucionalizace místních nevládních organizací a komunitních aktivit, jakož i podporu lidskoprávních aktivistů a obětí porušování lidských práv, čímž vedl k posílení nezávislé občanské společnosti na Kubě. Ročně bylo také uděleno 10 mikrograntů místním občanským organizacím a skupinám, které se díky školením naučily zavést nebo zlepšit profesionální řízení svých organizací. Posílili jsme je tak v prostředí, které nejen nepřeje nezávislým nestátním iniciativám, ale cíleně je omezuje.
- ✓ **VENEZUELA:** Člověk v tísní realizuje tříletý mezinárodní projekt z fondů EU, který je kofinancován ze zdrojů MZV ČR. Projekt je zaměřen na mládež a ženy v problematických caracaských čtvrtích Sucre a Hatillio, kteří mají největší potenciál řešit konflikty poklidnou cestou. Projekt přispěl k vytvoření prostředí, které umožňuje mírové zvládnutí konfliktů a násilných situací, jakož i vytvoření mechanismů dialogu k jejich prevenci. Součástí projektu je i [filmový festival](#).

Zpracováno v květnu 2021

Kontakt FoRS: Pavel Příbyl, tel: 603207249, pavel.pribyl@fors.cz

Kontakt DEMAS: Sabina Malcová, tel: 774490824, sabina.dvorakova@demas.cz

---

FoRS – České fórum pro rozvojovou spolupráci (www.fors.cz) je platforma, k jejímž členům se řadí domácí neziskové organizace a think-tanky, národní sekce mezinárodních organizací, univerzity a další subjekty zaměřené na zahraniční rozvojovou spolupráci, humanitární pomoc, vzdělávání a informování o rozvojových tématech.

DEMAS - Asociace pro podporu demokracie a lidských práv (www.demas.cz) je platformou českých organizací, které se soustředí na podporu základních lidských práv, demokracie, občanské společnosti, dobrého vládnutí a vlády práva ve třetích zemích.